

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

RAPORT **la proiectul de lege privind Fondul național al culturii** **(nr. 469 din 13.12. 2023)** **Lectura a II-a**

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport, și mass-media, în conformitate cu prevederile art. 27 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996 a examinat **proiectul de lege nr. 469 din 13.12.2023** pentru lectura a II-a și comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost examinat în primă lectură în cadrul ședinței plenare din 15 decembrie 2023 și a fost definitivat în conformitate cu obiecțiile și propunerile înaintate.

Scopul principal al acestui proiect îl constituie instituirea Fondului Național al Culturii - mecanism dedicat sprijinirii financiare a programelor și proiectelor culturale și editoriale. Mijloacele Fondului vor fi utilizate pentru finanțarea proiectelor culturale și editoriale, conform domeniilor de intervenție, după cum urmează: programe de susținere a proiectelor organizațiilor necomerciale din domeniul culturii; programe de susținere a activității editoriale și de traduceri literare; programe de susținere a revistelor culturale; programe de susținere a domeniilor arte, educație prin artă, studii și analize, inclusiv a activităților de formare profesională continuă din domeniul culturii; programe locale de dezvoltare culturală; programe de rezidență și mobilitate artistică și culturală.

Comisia a recepționat avizele comisiilor parlamentare permanente, Direcției generale juridice, Centrului Național Anticorupție. Propunerile și amendamentele prezentate au fost integrate în sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor, care, alături de varianta redactată a proiectului, constituie parte integrantă a prezentului raport.

Urmare a discuțiilor în cadrul examinării proiectului, Comisia, cu votul unanim al membrilor săi, **(11 voturi – pentru)** a propus proiectul de lege nr. **469 din 13.12.2023** spre examinare și adoptare în plenul Parlamentului în lectura a II-a.

Digitally signed by Liliana Nicolaescu-Onofrei
Date: 2024.01.31 14:28:55 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Președintele Comisiei
Liliana NICOLAESCU-ONOFREI

Executor: M.Topală, tel: 022820547
E-mail: mihaela.topala@parlament.md

L E G E

privind Fondul național al culturii

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul legii

(1) Prezenta lege stabilește cadrul legal privind modul de constituire, organizare și funcționare a Fondului național al culturii, privind evaluarea și selectarea proiectelor pentru finanțare din mijloacele acestui fond.

(2) Fondul național al culturii este creat pentru finanțarea proiectelor culturale și editoriale.

Articolul 2. Scopul legii

Prezenta lege are drept scop:

a) susținerea și promovarea creației artistice – sprijin financiar pentru profesioniștii culturali implicați în creația artistică;

b) asigurarea rezidenței și dezvoltarea mobilității artistice și culturale – sprijin financiar pentru profesioniștii culturali și creativi în vederea valorificării formelor tradiționale și a celor noi de mobilitate artistică, inclusiv a consolidării capacităților în domeniu, precum și pentru crearea unor oportunități noi de angajare;

c) dezvoltarea abilităților de management – sprijin financiar pentru dezvoltarea competențelor, inclusiv în domeniile de planificare, management bugetar, leadership, comunicare etc.;

d) dezvoltarea abilităților creative și tehnice – sprijin financiar pentru organizarea instruirii în vederea îmbunătățirii abilităților creative și tehnice prin experimentare, prin însușirea cunoștințelor și expertiză specializată;

e) dezvoltarea de produse, servicii și infrastructură – sprijin financiar în procesul de creare și lansare a unui produs sau serviciu nou ori în relansarea unui produs sau serviciu existent, sau a unei infrastructuri existente;

f) cooperarea sectorială și crearea rețelelor – sprijin financiar pentru colaborarea între organizații din sectorul cultural și oportunitățile de a reuni profesioniști și echipe pentru a dezvolta, distribui sau aplica cunoștințele specializate;

g) susținerea pluralismului cultural – stimulare a creației culturale în vederea dezvoltării pluralismului cultural între diverse grupuri culturale din societate;

h) sprijinirea dezvoltării capacităților de producție și organizatorice ale beneficiarilor de finanțare;

i) susținerea în procesul de dezvoltare a unor creații sau produse artistice ce ar contribui la coeziunea socială.

Articolul 3. Principiile de reglementare

Subiecții prezentei legi își desfășoară activitatea cu respectarea următoarelor principii de bază:

eficiență – buna utilizare a resurselor financiare în procesele de alocare, distribuire pe întreg teritoriul Republicii Moldova;

echitate – aplicarea în mod nediscriminatoriu a prevederilor actelor normative și a criteriilor de selectare a beneficiarilor finanțării din mijloacele Fondului național al culturii, astfel încât orice organizație de cultură să beneficieze de șanse egale în obținerea finanțării;

libera concurență – asigurarea condițiilor pentru orice organizație de cultură ce elaborează și implementează proiecte culturale și editoriale în domeniile de intervenție stabilite în prezenta lege, astfel încât să aibă dreptul de a solicita, în condițiile legii, finanțarea proiectelor sale culturale și editoriale;

planificare – procesul sistemic prin care statul creează o imagine proprie a viitorului și elaborează pașii corespunzători, în funcție de resursele disponibile, pentru a realiza acel viitor;

transparență – claritatea informațiilor referitoare la procesele de alocare, distribuire și utilizare a mijloacelor pentru realizarea și finanțarea proiectelor culturale și editoriale și punerea la dispoziția tuturor părților interesate a acestor informații;

neretroactivitate – excluderea posibilității direcționării resurselor financiare nerambursabile unei activități a cărei executare a fost deja inițiată sau finalizată la data încheierii contractului de finanțare;

anualitate – realizarea anuală a concursurilor de selectare a proiectelor culturale și editoriale și utilizarea alocațiilor aprobate în bugetul de stat.

Articolul 4. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

beneficiar – organizație de cultură sau om de creație căruia i se acordă, în condițiile legii, finanțare pentru proiectele culturale și editoriale;

finanțare – susținere financiară acordată din mijloacele Fondului național al culturii pentru proiectele culturale și editoriale ale beneficiarilor;

proiect cultural – complex de activități specifice domeniilor culturale, relaționate pentru îndeplinirea unui scop cultural și realizate într-o perioadă determinată de timp.

Capitolul II **MIJLOACELE ȘI DESTINAȚIA** **FONDULUI NAȚIONAL AL CULTURII**

Articolul 5. Fondul național al culturii

(1) Fondul național al culturii (în continuare – *Fond*) reprezintă totalitatea mijloacelor financiare destinate finanțării proiectelor culturale și editoriale.

(2) Fondul este parte componentă a bugetului de stat și se aprobă prin legea anuală a bugetului de stat, în corespundere cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

(3) Mijloacele financiare ale Fondului se constituie din următoarele surse:

- a) alocațiile aprobate anual prin legea bugetului de stat;
- b) veniturile colectate;
- c) alte surse legale.

(4) Fondul se află în gestiunea instituției de implementare din subordinea Ministerului Culturii.

(5) Mijloacele Fondului se gestionează prin contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor.

(6) Distribuirea anuală a mijloacelor alocate Fondului se efectuează de către instituția de implementare.

Articolul 6. Destinația Fondului

(1) Mijloacele Fondului sunt utilizate pentru finanțarea proiectelor culturale și editoriale, conform domeniilor de intervenție, după cum urmează:

- a) programe de susținere a proiectelor organizațiilor necomerciale din domeniul culturii;

- b) programe de susținere a activității editoriale și de traduceri literare;
- c) programe de susținere a revistelor culturale;
- d) programe de susținere a domeniilor arte, educație prin artă, studii și analize, inclusiv a activităților de formare profesională continuă din domeniul culturii;
- e) programe locale de dezvoltare culturală;
- f) programe de rezidență și mobilitate artistică și culturală.

(2) Mijloacele Fondului se utilizează pentru implementarea proiectelor aprobate spre finanțare, în limita resurselor aprobate pentru anul bugetar în curs, precum și pentru implementarea proiectelor care beneficiază de cofinanțare din sursele de asistență externă.

Capitolul III GESTIONAREA FONDULUI

Articolul 7. Instituția de implementare

(1) Instituția de implementare este o instituție bugetară din subordinea Ministerului Culturii, are statut de persoană juridică, deține conturi deschise în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor și este abilitată să gestioneze mijloacele Fondului.

(2) Regulamentul de organizare și funcționare a instituției de implementare, precum și efectivul-limită al instituției se aprobă de Guvern.

(3) Activitatea instituției de implementare și a subdiviziunilor sale se finanțează din:

- a) alocațiile aprobate anual prin legea bugetului de stat;
- b) veniturile colectate;
- c) alte surse legale.

(4) Instituția de implementare are următoarele atribuții:

- a) organizează concursuri de selectare a proiectelor culturale și editoriale pentru finanțarea acestora;
- b) organizează sesiuni de consultări și de informare a organizațiilor de cultură în privința planurilor de finanțare;
- c) aprobă planurile anuale de finanțare a proiectelor culturale și editoriale în limita resurselor aprobate;
- d) identifică și stabilește limitele de cheltuieli pentru domeniile de intervenție prevăzute la art. 6 alin. (1) în baza strategiilor naționale și a documentelor de politici, a priorităților stabilite, a tendințelor și a necesităților de dezvoltare a sectorului cultural la nivel european, național, regional și local;
- e) examinează și monitorizează modul de utilizare a mijloacelor Fondului;

f) elaborează metodologii și aplică instrumentele de lucru necesare pentru implementarea politicilor și a programelor naționale din domeniul cultural și cel editorial;

g) participă la procesul de elaborare a curriculumului de formare și dezvoltare profesională a lucrătorilor culturali, precum și gestionează activitatea de instruire a acestora;

h) asigură realizarea studiilor și a cercetărilor, precum și colectează și analizează datele statistice din domeniul cultural și cel editorial;

i) participă la elaborarea cadrului normativ în domeniu și la armonizarea acestuia cu practicile europene și internaționale.

Articolul 8. Organizarea activității instituției de implementare

(1) Instituția de implementare este condusă de un director, numit de ministrul culturii, pe un termen de 4 ani, în urma unui concurs public, organizat și desfășurat conform procedurii stabilite în Regulamentul de organizare și funcționare a instituției de implementare.

(2) Activitatea și procesul decizional al instituției de implementare sunt supravegheate și monitorizate de Consiliul instituției de implementare (în continuare – *Consiliu*), alcătuit din 7 membri numiți de Ministerul Culturii.

(3) Din componența Consiliului fac parte reprezentanți ai:

- a) Ministerului Culturii – 2 membri;
- b) instituției de implementare – 1 membru;
- c) uniunilor de creație – 2 membri;
- d) asociațiilor profesionale din domeniu – 2 membri.

(4) Consiliul îndeplinește următoarele atribuții:

- a) adoptă decizii, supraveghează și monitorizează activitatea instituției de implementare;
- b) aprobă lista proiectelor care urmează a fi finanțate din mijloacele Fondului;
- c) evaluează dosarele participanților la concurs;
- d) monitorizează utilizarea mijloacelor financiare conform destinației de către câștigătorii concursurilor;
- e) decide asupra altor subiecte de importanță pentru instituție, înaintate de către director.

(5) Consiliul își desfășoară activitatea conform Regulamentului de organizare și funcționare a instituției de implementare.

(6) Activitatea membrilor Consiliului nu este remunerată.

Capitolul IV FINANȚAREA PROIECTELOR ȘI RAPORTAREA

Articolul 9. Modul de finanțare a proiectelor din mijloacele Fondului

(1) Finanțarea proiectelor culturale și editoriale se realizează în baza concursurilor de selectare.

(2) Modalitatea de desfășurare a concursurilor de selectare, de depunere a cererilor, de evaluare și de selectare a proiectelor culturale și editoriale ale beneficiarilor, precum și criteriile de eligibilitate ale beneficiarilor sunt aprobate de Guvern.

Articolul 10. Raportare și monitorizare

(1) Beneficiarii sunt obligați să utilizeze resursele financiare conform destinației și în cuantumul aprobat de instituția de implementare.

(2) Controlul privind modul de utilizare și destinația mijloacelor financiare este realizat de către Ministerul Culturii și/sau alte organe abilitate cu atribuții de control.

(3) Instituția de implementare publică anual, pe pagina sa web oficială, lista proiectelor culturale și editoriale eligibile pentru finanțare și raportul privind utilizarea mijloacelor financiare constitutive ale Fondului.

Capitolul V DISPOZIȚII FINALE

Articolul 11. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- a) va modifica actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
- b) va elabora actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ЗАКОН

о Национальном фонде культуры

Парламент принимает настоящий органический закон.

Глава I ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. Предмет закона

(1) Настоящий закон устанавливает правовые основы для учреждения, организации и функционирования Национального фонда культуры, для оценки и отбора проектов, подлежащих финансированию за счет средств данного фонда.

(2) Национальный фонд культуры создается для финансирования культурных и издательских проектов.

Статья 2. Цель закона

Целями настоящего закона являются:

а) поддержка и продвижение художественного творчества – финансовая поддержка профессиональных работников в области культуры, вовлеченных в художественное творчество;

б) обеспечение резидентства и развитие культурно-художественной мобильности – финансовая поддержка профессиональных работников в области культуры и творчества для освоения традиционных и новых форм художественной мобильности, в том числе для укрепления потенциала в данной сфере, а также для создания новых возможностей трудоустройства;

с) развитие управленческих навыков – финансовая поддержка для развития компетенций, в том числе в области планирования, бюджетного менеджмента, лидерства, коммуникации и т. д.;

д) развитие творческих и технических навыков – финансовая поддержка для организации обучения с целью совершенствования творческих и технических навыков экспериментальным путем и посредством освоения специальных знаний и специализированного опыта;

е) развитие продуктов, услуг и инфраструктуры – финансовая поддержка в процессе создания и запуска нового продукта или новой услуги либо перезапуска существующих продукта, услуги или инфраструктуры;

ф) отраслевое взаимодействие и создание сетей – финансовая поддержка сотрудничества между организациями культурной сферы и возможности объединения профессионалов и команд для развития, распространения или применения специальных знаний;

г) поддержка культурного плюрализма – стимулирование культурного творчества с целью развития культурного плюрализма в отношениях между различными культурными группами общества;

h) поддержка развития производственного и организационного потенциала получателей финансирования;

і) поддержка в процессе развития художественных произведений или продуктов, способствующих социальной сплоченности.

Статья 3. Принципы регулирования

Субъекты настоящего закона осуществляют свою деятельность с соблюдением следующих основных принципов:

эффективность – надлежащее использование финансовых ресурсов в процессах выделения и распределения на всей территории Республики Молдова;

справедливость – недискриминационное применение положений нормативных актов и критериев отбора получателей финансирования из средств Национального фонда культуры, таким образом, чтобы любая организация культуры обладала равными возможностями для получения финансирования;

свободная конкуренция – обеспечение условий для любой организации культуры, разрабатывающей и реализующей культурные и издательские проекты в установленных настоящим законом сферах деятельности с тем, чтобы она имела право запрашивать финансирование своих культурных и издательских проектов в установленном законом порядке;

планирование – системный процесс, в рамках которого государство создает собственное видение будущего и в зависимости от имеющихся ресурсов разрабатывает соответствующие шаги для достижения этого будущего;

прозрачность – ясность информации о процессах выделения, распределения и использования средств для реализации и финансирования культурных и издательских проектов и предоставление этой информации всем заинтересованным сторонам;

необратимость – исключение возможности направления безвозмездных финансовых ресурсов на мероприятие, реализация которого

уже была начата или завершена на момент заключения договора о финансировании;

ежегодность – ежегодное проведение конкурсов по отбору культурных и издательских проектов и использование ассигнований, утвержденных государственным бюджетом.

Статья 4. Основные понятия

Для целей настоящего закона следующие понятия означают:

получатель – организация культуры или творческий деятель, которому в соответствии с законом предоставляется финансирование на культурные и издательские проекты;

финансирование – финансовая поддержка за счет средств Национального фонда культуры на культурные и издательские проекты получателей;

культурный проект – комплекс мероприятий, характерных для сферы культуры, связанных с достижением определенной культурной цели и осуществляемых в течение определенного периода времени.

Глава II СРЕДСТВА И НАЗНАЧЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНОГО ФОНДА КУЛЬТУРЫ

Статья 5. Национальный фонд культуры

(1) Национальный фонд культуры (далее – *Фонд*) представляет собой совокупность финансовых средств, предназначенных для финансирования культурных и издательских проектов.

(2) Фонд является составной частью государственного бюджета и утверждается годовым законом о государственном бюджете в соответствии с положениями Закона о публичных финансах и бюджетно-налоговой ответственности № 181/2014.

(3) Финансовые средства Фонда формируются из следующих источников:

а) ассигнования, ежегодно утверждаемые законом о государственном бюджете;

б) полученные доходы;

с) иные законные источники.

(4) Фонд управляется подведомственным Министерству культуры учреждением по реализации.

(5) Средства Фонда управляются через единый казначейский счет Министерства финансов.

(6) Ежегодное распределение выделенных Фонду средств производится учреждением по реализации.

Статья 6. Назначение Фонда

(1) Средства Фонда используются для финансирования культурных и издательских проектов по следующим направлениям деятельности:

а) программы поддержки проектов некоммерческих организаций в сфере культуры;

б) программы поддержки издательской деятельности и литературных переводов;

с) программы поддержки журналов по культуре;

д) программы поддержки художественной сферы, художественного образования, исследований и аналитики, в том числе деятельности по непрерывной профессиональной подготовке кадров в сфере культуры;

е) местные программы развития культуры;

ф) программы культурно-художественного резидентства и мобильности.

(2) Средства Фонда используются для реализации утвержденных к финансированию проектов, в пределах утвержденных на текущий бюджетный год средств, в том числе для реализации проектов, софинансируемых из источников внешней помощи.

Глава III УПРАВЛЕНИЕ ФОНДОМ

Статья 7. Учреждение по реализации

(1) Учреждение по реализации является бюджетным учреждением, подведомственным Министерству культуры, имеет статус юридического лица, имеет счета, открытые на едином казначейском счете Министерства финансов, и обладает полномочиями по управлению средствами Фонда.

(2) Положение об организации и функционировании учреждения по реализации, а также предельная численность персонала учреждения утверждаются Правительством.

(3) Деятельность учреждения по реализации и его подразделений финансируется за счет:

а) ассигнований, ежегодно утверждаемых законом о государственном бюджете;

б) собираемых доходов;

с) иных законных источников.

(4) Учреждение по реализации осуществляет следующие полномочия:

а) организует конкурсы по отбору культурных и издательских проектов для их финансирования;

б) организует консультационные и информационные сессии для организаций культуры относительно планов финансирования;

с) утверждает годовые планы финансирования культурных и издательских проектов в пределах утвержденных ресурсов;

д) определяет и устанавливает предельные суммы расходов по направлениям деятельности, предусмотренным частью (1) статьи 6, на основе национальных стратегий и программных документов, установленных приоритетов, тенденций и потребностей развития культурного сектора на европейском, национальном, региональном и местном уровнях;

е) изучает и мониторирует порядок использования средств Фонда;

ф) разрабатывает методологии и применяет необходимые рабочие инструменты для реализации национальных политик и программ в сфере культуры и издательской деятельности;

г) участвует в процессе разработки куррикулума по профессиональной подготовке и повышению квалификации работников сферы культуры и руководит деятельностью по их обучению;

h) обеспечивает проведение исследований и изысканий, а также собирает и анализирует статистические данные в сфере культуры и издательской деятельности;

i) участвует в разработке нормативной базы в данной сфере и приведении данной базы в соответствие с европейской и международной практикой.

Статья 8. Организация деятельности учреждения по реализации

(1) Учреждение по реализации возглавляет директор, назначаемый министром культуры на четырехлетний срок по результатам открытого конкурса, организованного и проведенного в соответствии с процедурой,

изложенной в Положении об организации и функционировании учреждения по реализации.

(2) Надзор и мониторинг за деятельностью и процессом принятия решений учреждением по реализации осуществляет Совет учреждения по реализации (далее – *Совет*), состоящий из 7 членов, назначаемых Министерством культуры.

(3) В состав Совета входят представители:

- а) Министерства культуры – 2 члена;
- б) учреждения по реализации – 1 член;
- с) творческих союзов – 2 члена;
- д) отраслевых профессиональных объединений – 2 члена.

(4) Совет осуществляет следующие полномочия:

- а) принимает решения, осуществляет надзор и мониторинг за деятельностью учреждения по реализации;
- б) утверждает список проектов, подлежащих финансированию из средств Фонда;
- с) осуществляет оценку пакета документов участников конкурса;
- д) контролирует целевое использование финансовых средств победителями конкурсов;
- е) принимает решения по другим важным для учреждения вопросам, выдвинутым директором.

(5) Совет осуществляет свою деятельность в соответствии с Положением об организации и функционировании учреждения по реализации.

(6) Деятельность членов Совета не оплачивается.

Глава IV

ФИНАНСИРОВАНИЕ ПРОЕКТОВ И ОТЧЕТНОСТЬ

Статья 9. Порядок финансирования проектов за счет средств Фонда

(1) Финансирование культурных и издательских проектов осуществляется на основе конкурсов по отбору проектов.

(2) Порядок проведения конкурсов по отбору, подачи заявок, оценки и отбора культурных и издательских проектов получателей, а также критерии приемлемости получателей утверждаются Правительством.

Статья 10. Отчетность и мониторинг

(1) Получатели обязаны использовать финансовые ресурсы по назначению и в объеме, утвержденном учреждением по реализации.

(2) Контроль за порядком использования и назначением финансовых средств осуществляется Министерством культуры и/или другими уполномоченными органами с функциями контроля.

(3) Учреждение по реализации ежегодно публикует на своей официальной веб-странице список приемлемых для финансирования культурных и издательских проектов и отчет об использовании финансовых средств Фонда.

**Глава V
ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ****Статья 11. Вступление в силу**

(1) Настоящий закон вступает в силу со дня его опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

(2) Правительству в шестимесячный срок со дня вступления в силу настоящего закона:

а) привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом;

б) разработать нормативные акты, необходимые для исполнения положений настоящего закона.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege privind Fondul național al culturii
(nr. 469 din 13.12.2023)

n/o.	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului, propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond
1.		Direcția generală Juridică	<p>Cu titlu de observație generală, atragem atenție la aspectele de neclaritate a proiectului de lege, ce reiese din lipsa reglementărilor cu privire la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - criteriile de delegare/incompatibilități pentru funcția de director, precum și de membru al Consiliului; - durata mandatului și numărul mandatelor exercitate de către membrii Consiliului; - organizarea și procedura de desfășurare a concursurilor pentru selectarea și finanțarea proiectelor culturale și editoriale; - criteriile de aprobare a listei proiectelor care urmează a fi finanțate; - temeiurile refuzului de includere în lista de participare la concurs; - conținutul dosarului; stabilirea expresă a termenelor de examinare/aprobare; 	<p>Nu se acceptă. Menționăm faptul că, detalii exacte și concrete cu privire la desfășurarea concursurilor, depunerea cererilor, de evaluare și de selectare a proiectelor culturale și editoriale ale beneficiarilor, alte informații cu privire la activitatea și competențele Consiliului de experți vor fi stipulate în <i>Regulamentul de organizare și funcționare a instituției de implementare, precum și efectivul-limită al instituției</i> care este la moment la etapa de elaborare și urmează să fie aprobat de Guvern, după cum e indicat la art. 6 alin. (2), art. 7 alin. (5) și art. 8 alin. (1) – (3) din proiect</p>

			<p>- criteriile de stabilire/aprobare a cuantumului resurselor financiare pentru fiecare beneficiar;</p> <p>- drepturile și obligațiile beneficiarilor de finanțare a proiectelor culturale;</p> <p>- răspunderea juridică aplicată membrilor Consiliului pentru exercitarea neconformă/ neexecutarea obligațiilor de serviciu;</p> <p>- răspunderea juridică aplicată beneficiarilor de finanțare pentru proiectele culturale și editoriale în privința cărora s-au constatat unele ilegalități, etc.</p> <p>Astfel, pentru respectarea condițiilor preciziei și clarității, precum și întru asigurarea transparenței și excluderea elementelor de coruptibilitate, este necesar de a reglementa în lege aceste aspecte procedurale.</p>	
2.	<p>Articolul 1. Scopul legii</p> <p>Articolul 2. Obiectul legii și principiile de reglementare</p>	<p>Direcția generală juridică</p>	<p>Art. 1 va avea denumirea „Obiectul legii”, iar Art. 2 va avea denumirea „Scopul legii”.</p>	<p>Se acceptă. Art. 1 se modifică după cum urmează:</p> <p>„Articolul 1. Obiectul legii</p> <p>(1) Prezenta lege stabilește cadrul legal privind modul de constituire, organizare și funcționare a Fondului național al culturii, privind evaluarea și selectarea proiectelor pentru finanțare din mijloacele acestui fond.</p> <p>(2) Fondul național al culturii (în continuare – <i>Fondul culturii</i>) este creat pentru</p>

				finanțarea proiectelor culturale și editoriale.”;
3.	<p>Articolul 2. Obiectul legii și principiile de reglementare</p> <p>(1) Fondul național al culturii (în continuare – <i>Fondul culturii</i>) este creat pentru finanțarea proiectelor culturale și editoriale.</p> <p>(2) Principalele obiective ale prezentei legi sunt:</p> <p>a) susținerea și promovarea creației artistice – sprijin financiar pentru profesioniștii culturali implicați în creația artistică;</p> <p>(3) Subiecții prezentei legi își desfășoară activitatea cu respectarea următoarelor principii de bază:</p> <p><i>eficiența</i> – buna utilizare a resurselor financiare în procesele alocării, distribuirii pe întreg teritoriul Republicii Moldova...,</p>	Direcția generală juridică	<p>Conținutul art. 2 necesită a fi sistematizat în mai multe elemente structurale. Norma alin. (1) al art. 2 se va situa la art. 1 din proiect. Astfel, art. 1 va conține două alineate. Prevederile alin. (3) al art. 2 se vor expune într-un articol separat, ce va reglementa principiile de bază. Prin urmare, art. 2 din proiect va conține doar un alineat divizat în litere. Atragem atenție la expunerea în redacție nouă a dispoziției introductive din art. 2.</p>	<p>Se acceptă. Art. 2 se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 2. Scopul legii</p> <p>Prezenta lege are drept scop:</p> <p>a) susținerea și promovarea creației artistice – sprijin financiar pentru actorii culturali implicați în creația artistică;</p> <p>b) asigurarea rezidenței și dezvoltarea mobilității artistice și culturale – sprijin financiar pentru profesioniștii culturali și creativi în vederea valorificării formelor tradiționale și a celor noi de mobilitate artistică, inclusiv a consolidării capacităților în domeniu, precum și pentru crearea unor oportunități noi de angajare;</p> <p>c) dezvoltarea abilităților de management – sprijin financiar pentru dezvoltarea competențelor, inclusiv în domeniile de planificare, management bugetar, leadership, comunicare etc.</p> <p>d) dezvoltarea abilităților creative și tehnice – sprijin financiar pentru organizarea instruirii în vederea îmbunătățirii abilităților creative și tehnice prin experimentare și prin însușirea cunoștințelor și a expertizei specializate;</p> <p>e) dezvoltarea de produse, servicii și infrastructură – sprijin financiar în procesul de creare și lansare a unui produs sau</p>

				<p>serviciu nou ori în relansarea unui serviciu sau produs existent, sau a unei infrastructuri existente;</p> <p>f) cooperarea sectorială și crearea rețelelor – sprijin financiar pentru colaborarea între organizații din sectorul cultural și oportunitățile de a reuni profesioniști și echipe pentru a dezvolta, distribui sau aplica cunoștințele specializate;</p> <p>g) susținerea pluralismului cultural – stimulare a creației culturale în vederea dezvoltării pluralismului cultural între diverse grupuri culturale din societate;</p> <p>h) sprijinirea dezvoltării capacităților de producție și organizatorice ale beneficiarilor de finanțare;</p> <p>i) susținerea în procesul de dezvoltare a unor creații sau produse artistice ce ar contribui la coeziunea socială.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Prevederile alin. (3) se expun într-un articol separat. Art. 3 se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 3. Principiile de reglementare</p> <p>Subiecții prezentei legi își desfășoară activitatea cu respectarea următoarelor principii de bază:</p> <p><i>eficiență</i> – buna utilizare a resurselor financiare în procesele de alocare, distribuire pe întreg teritoriul Republicii Moldova;</p>
--	--	--	--	--

			<p><i>echitate</i> – aplicarea în mod nediscriminatoriu a prevederilor actelor normative și a criteriilor de selectare a beneficiarilor finanțării din mijloacele Fondului național al culturii, astfel încât orice organizație de cultură să beneficieze de șanse egale în obținerea finanțării;</p> <p><i>libera concurență</i> – asigurarea condițiilor pentru orice organizație de cultură ce elaborează și implementează proiecte culturale și editoriale în domeniile de intervenție stabilite în prezenta lege, astfel încât să aibă dreptul de a solicita, în condițiile legii, finanțarea proiectelor sale culturale și editoriale;</p> <p><i>planificare</i> – procesul sistemic prin care statul creează o imagine proprie a viitorului și elaborează pașii corespunzători, în funcție de resursele disponibile, pentru a realiza acel viitor;</p> <p><i>transparență</i> – claritatea informațiilor referitoare la procesele de alocare, distribuire și utilizare a mijloacelor pentru realizarea și finanțarea proiectelor culturale și editoriale și punerea la dispoziția tuturor părților interesate a acestor informații;</p> <p><i>neretroactivitate</i> – excluderea posibilității direcționării resurselor financiare nerambursabile unei activități a cărei executare a fost deja inițiată sau finalizată la data încheierii contractului de finanțare;</p> <p><i>anualitate</i> – realizarea anuală a</p>
--	--	--	---

				concursurilor de selectare a proiectelor culturale și editoriale și utilizarea alocațiilor aprobate în bugetul de stat.
4.	Articolul 4. Fondul culturii (3) Mijloacele financiare ale Fondului culturii se constituie, se obțin sau se acumulează din: a) alocațiile aprobate anual prin legea bugetului de stat; b) veniturile colectate; c) alte surse legale.	Direcția generală juridică	La alin. (3), în textul dispoziției introductive textul „se obțin sau se acumulează din” se va substitui prin textul „din următoarele surse”. la lit. b) „venituri colectate” și la lit. c) „alte surse legale”, care urmează a fi dezvoltate și de a stabili expres ce reprezintă veniturile colectate și care sunt sursele legale.	Se acceptă. Urmare modificărilor supra menționate, art. 4 devine art. 5, respectiv, la alin. (3) cuvintele „se obțin sau se acumulează din” se substituie cu cuvintele „din următoarele surse”. --- (3) Mijloacele financiare ale Fondului se constituie din următoarele surse: a) alocațiile aprobate anual prin legea bugetului de stat; b) veniturile colectate; c) alte surse legale
5.	Articolul 5. Destinația Fondului culturii d) programe de susținere a domeniului arte, studii și analize, inclusiv activități de formare profesională continuă din domeniul culturii;	Amend. Deputat M.Nistor	La art. 5, alin. (1), lit. d), după sintagma ”domeniului artei” se completează cu următorul cuprins:”, educației prin artă, studii și analize, inclusiv activități de formare profesională continuă din domeniul culturii”.	Se acceptă Art.6 alin.(1), lit. d) va avea următorul cuprins: „d) programe de susținere a domeniului arte, <i>educației prin artă</i> , studii și analize, inclusiv activități de formare profesională continuă din domeniul culturii;”.
6.	Articolul 6. Instituția de implementare (3) Activitatea instituției de implementare și a subdiviziunilor sale se finanțează din: a) alocațiile aprobate anual prin legea bugetului de stat; b) veniturile colectate; c) alte surse legale.	Direcția generală juridică	La art. 6 și art.8: Întru asigurarea transparenței și excluderea elementelor de coruptibilitate, precum și excluderea interpretărilor diferite, atragem atenție la norma de la lit.b) „venituri colectate” și de la lit.c) „alte surse legale”, care urmează a fi dezvoltate și de a stabili expres ce	Nu se acceptă. În parte ce ține de neclaritatea menționată la art. 4 alin. (3) și art. 6 alin. (3), comunicăm că normele respective au fost recomandate la propunerea Ministerului Finanțelor, în conformitate cu prevederile art. 42 din Legea nr. 181/2014 cu privire la

			reprezintă veniturile colectate și care sunt sursele legale.	finanțele publice și responsabilității bugetar-fiscale.
7.	Articolul 6. Instituția de implementare Articolul 8. Modul de finanțare a proiectelor din sursele Fondului culturii	Direcția generală juridică	La art. 6 și art. 8 este necesar de a reglementa obligația/atribuția instituției de implementare referitor la publicarea pe pagina web a instituției a Listei proiectelor culturale și editoriale eligibile spre finanțare din resursele Fondului culturii, precum și a rapoartelor trimestriale/semestriale/anuale privind utilizarea mijloacelor financiare constitutive ale Fondului.	Se acceptă. Art. 10 alin. (3) va avea următorul cuprins: (3) Instituția de implementare publică anual, pe pagina sa web oficială, lista proiectelor culturale și editoriale eligibile pentru finanțare și raportul privind utilizarea mijloacelor financiare constitutive ale Fondului.
8.		Direcția generală juridică	Este necesară completarea proiectului de lege cu reglementări privind reorganizarea Centrului Național de Educație prin Artă, reglementări corespunzătoare la Statutul și statele de personal ale Centrului Național de Educație prin Artă.	Nu se acceptă. La etapa actuală nu este necesar completarea proiectului de lege cu reglementări privind reorganizarea Centrului Național de Educație prin Artă. Reglementările menționate și alte competențe vor fi incluse în <i>Regulamentul de organizare și funcționare</i> , care se află la etapa de elaborare.
9.	Articolul 7. Organizarea activității instituției de implementare (3) Din componența Consiliului fac parte reprezentanți ai: a) Ministerului Culturii - 2 membri; b) instituției de implementare – 1 membru; c) uniunilor și asociațiilor profesionale din domeniu – 4 membri.	Amend. Deputat M.Nistor	La art. 7, alin. (3), va avea următorul cuprins: c) uniunilor profesionale din domeniu – 2 membri; d) asociațiilor profesionale din domeniu – 2 membri.	Se acceptă. La art. 8, alin. (3), va avea următorul cuprins: “(3) Din componența Consiliului fac parte reprezentanți ai: a) Ministerului Culturii - 2 membri; b) instituției de implementare – 1 membru;

				c) uniunilor de creație– 2 membri; d) asociațiilor profesionale din domeniu – 2 membri.”
10.	Articolul 7. Organizarea activității instituției de implementare(3) Din componența Consiliului fac parte reprezentanți ai: a) Ministerului Culturii - 2 membri;b) instituției de implementare – 1 membru;c) uniunilor și asociațiilor profesionale din domeniu – 4 membri.	Amend. Deputat Fiodor Gagauz	- la art.7 alin. (3) lit. c) va avea următorul cuprins: - c) șef al Direcției generale cultură a UTA Găgăuzia; - litera c) se va considera lit. d), iar în text cifra "4", se substituie cu cifra:"3".	Se acceptă parțial. Un reprezentant al UTA Găgăuzia va putea face parte din componența Consiliului. Calitatea de membru al unei uniuni de creație sau asociații profesionale din domeniu îi va da dreptul să devină membru cu drepturi depline în componența Consiliului.
11.	Articolul 7. Organizarea activității instituției de implementare (6) Activitatea membrilor Consiliului nu este remunerată.	Amend. Deputat M.Nistor	La art. 7, alin. (6), va avea următorul cuprins: (6) Activitatea membrilor Consiliului va fi una remunerată în baza Regulamentului aprobat de către Guvern.	Nu se acceptă în temeiul Legii Nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului publi, art. 25. Incompatibilități generale pentru funcția publică.
12.	Articolul 8. Modul de finanțare a proiectelor din sursele Fondului culturii (3) Lista proiectelor culturale și editoriale eligibile spre finanțare din resursele Fondului culturii se stabilește de instituția de implementare în rezultatul desfășurării concursurilor.	Amend. Deputat M.Nistor	La articolul 8 se propune excluderea alineatului (3).	Se acceptă. La art. 8 se exclude alin. (3)
13.	Articolul 10. Întrarea în vigoare (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	Direcția generală juridică	În vederea excluderii neclarităților în aplicarea normelor legale, este necesară examinarea suplimentară a modului de punere în aplicare a legii, întru asigurarea	Nu se acceptă. În capitolul V, art. 10 este menționat faptul că, Guvernul urmează să aprobe în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii: <i>Regulamentul de organizare și</i>

			realizării drepturilor și obligațiilor subiecților. La data intrării în vigoare a legii, actele normative întru executarea acesteia, trebuie să fie adoptate și publicate în mod corespunzător, toate urmând a fi puse în aplicare după publicare, concomitent.	<i>funcționare a instituției de implementare, precum și efectivul-limită al instituției implementatoare; precum și Regulamente de desfășurare a concursurilor proiectelor culturale și editoriale ale beneficiarilor, conform domeniilor financiare, precum și stabilirea modalității de finanțare a proiectelor din sursele Fondului, potrivit domeniilor de intervenție de la art.5 alin. (1);</i>
14.	Capitolul V DISPOZIȚII FINALE	Direcția generală juridică	Este necesară completarea proiectului de lege cu dispoziții tranzitorii. Denumirea Capitolului V și articolului 10 din proiect, care urmează a fi modificate.	Urmare aprobării prezentului proiect de Lege, va fi elaborat, și propus spre adoptare un proiect <i>HG cu privire la punerea în aplicare a Legii privind Fondului național al culturii</i> , care va abroga actele normative în vigoare și va prevedea elaborarea de noi acte normative secundare menționate la pct. 6 din Nota informativă.

Digitally signed by Nicolaescu-Onofrei Liliana
Date: 2024.01.31 14:29:14 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Președintele Comisiei
Liliana NICOLAESCU-ONOFREI